

עליון הקבוץ

בביתנו

על עתון הקיבוץ

מוקדם עוד אחרי הופעתם של 15 גליונות של "ביתנו" לכרך על המוגמר. עוד רחוקה הדרך עד לסוף השנה הזאת והלא ברצוננו שבטאון קיבוץ ילווה את יצירתנו עוד שנים רבות -- והעתון כאילו רק יצא לדרכו. אך אם מוקדם לברך על המוגמר, הרי מותר ודאי לברך על "שהחינו והגייצענו" משולים חיי הקיבוץ לחיות-אכרים מסודרת, הסדרות חרוטים וזרועים לעתם, הבהמות מטופלות יפה והאסמים מלאים; כל ענף -- ובעלו, אבל למדות הסדר המופתי והזירגון המסוכלל תמך תגלה עינו הדואגת של האכר פינות קטנות בלתי-מעובדות -- קרקע בתולה, אשר גם אותה אפשר היה להפוך לדגן וחלב. אף אנו חיים זה שנים בלפוזי חיים קבועים, לכאורה הכל מאורגן, הכל מעוצב. ישנן ועדות דואגות לכל דבר, לסיפוק כל צורך של משק ואדם, אולם מתברר שיטנם שדות-בר למכביר גם בקיבוץ ורק ביזמת החבר תלוי האם ייהפכו לקרקע פוריה. הנה, שמונה שנים כמעט קיים הקיבוץ. מי הרגיש בחוסר פינת הלסון, מי הרגיש בחוסר פעולה ספורטיבית רב-צדדית, מי לא השלים עם החושך המצרי לעת ערב במחנה ובמקלחות? ופתאום גילו חברים יוזמים שלצורך העלאת רמת השפה העברית טובה פינת לסון, גילו שגם לקיבוצניק לא צפויה סכנה מהתעמלות, גילו שגם מחנה מואר לא עולה בהוצאות מרובות -- ואנחנו לא תופסים איך יכולנו בלאדי כל אלה שנים כה רבות? וסבורני שעוד רבים שדות הכר האלה אשר מצפים לגואל.

אף "ביתנו" הוא-אחד הנכסיה האלה שאפשר היה לחיות גם בלעדיו -- ורק כשהופכים לעובדת חיים, הננו יכולים לשער מה עניינם-היינו לפני שנוצרו. 15 גליונות! בהם דינים וחשבונות פריודייטעל כל הועדות, על כל הענפים. חברים, יד על הלב, מתי לפני היות "ביתנו" נמסר לקיבוץ על המצב-בלול, מי (חוץ ממעט קטן של חברים) ידע על ענפים קטנים וגדולים אחרים, על בעיות של ועדות וכי. . . . אין להכחיש, יצירת העתון -- פרושה סתימת חלל גדול מאד של אינפורמציה לקוייה, אך לא זו בלבד היתה כוונת המערכת-המזכירות, לא פחות מלהסמיע על פעולותיה-היא, על בעיות גדולות וקטנות של הכלל, הצעות וביקורת על שחיי חיים שונים, הצעות וביקורת על עצם העתון. . . .

נשמעות פה ושם טענות לגבי האופי של "ביתנו", לגבי פירוטומים שונים ואולי גם מדורים מסויימים. מדוע אין-הביקורת הזאת מוצאת את דרכה לבמתה הטבעית -- לעתון עצמו? אורבה, יגידו, יכתבו חברים איך לדעתם צריך להיערך עתון קיבוץ, מה טעון שינוי ומה ניתן לשיפור, חנה הופיעו במקום הזה שורה של רשימות על נושאים שונים, חידוניים לכולנו, לא היתה כוונת המע-רכת או של הכותב למלא עמוד אחד באותיות, למען יהיה עתון. ישנו רצון לעורר ויכוחים על עניינים שמקומם באחת השיחות הקרובות של הקיבוץ. וכאן היתרון של העתון בולט לפני כל השיחות האחרות.

יתר התחשבות וסיקול דעת. דבר זה מבטיח בהחלט שכל בירור יהיה יותר פנימי
ונטול עוקצים איטיים. רק הצורה הזו של ויכוח ולא של מונולוג אקדמי, היא
אשר תספור גם על הרצון של העוסקים בדבר -- להמטיך.
נברך על כן על ההתחלה הצנועה שב- 15 הגליונות הראשונים
ונאחל ל"ביתנו" את עזרת כל הקיבוץ וסיתופו בעתיד, סיפור בתכנו וצורתו
-- וחיים ארוכים!

אהוד.

15 גליונות "ביתנו"

עם הופעת מס' 15. של "ביתנו" ברצוני לטכם בכמה סודות את
התקופה הזאת מבחינת הערך-המעשי של העתון והספעתו על מהלך חיינו בקיבוץ.
מה היתה תכניתנו המקורית, במה הצלחנו ומה עלינו עוד להשיג?
א. דינים וחשבונות ואינפורמאציה: רצינו להביא לידיעת הקיבוץ
את כל הנעשה בביתנו (דו"חיים מהפעולה הטוטפת של הועדות, אינפורמאציה מדויקת
על הנעשה בענפים ובמפעלים). בסעיף זה הסגנון פחות או יותר את מטרותנו, העתון
מביא מדי שבוע בשבוע אינפורמאציה על פעולת הועדות, על הענפים והמפעלים.
כאן נשאלת רק הטאלה האם האינפורמאציה הזאת היא מספקת את הקיבוץ, האם היא
נכונה ומקיפה? יש וחבר טוען כי הדו"ח הוא בדרך כלל יפה ומקדס בעיקר
להיסגים החיוביים של המפעל או הועדה ואינו מביא את הקסיים, הבעיות וההת-
לבטויות, הטענה הזאת היא במקרים מסויימים מוצדקת. החברים רוצים לדעת על
הכל ואין גם מה להסתיר בעתון פנימי. החברים מתחלפים בתפקידים ובריכוז ענפים
ואנחנו מעוניינים לחנך את כלל החברים לקראת הבנת כל הבעיות המסקיות, המקו-
עיות בוועדות ובענפים. אנו רוצים להגיע למצב שברגיס, כי העתון נוצר למען

החברה ומספעת אותה רוח ביתית וכנה. הסיסמה היא: לכתוב על הכל ואת הכל.
ועלי לציין עוד דבר: רוב מרכזי הועדות והענפים לא הבינו נכון את כוונתנו
בנידון זה; מוסרים דו"ח רק אחרי פעולות מיוחדות ומאורעות חשובים. במידה
שישנה פעולה -- והרי היא ישנה -- יש למסור עליה מדי שבוע בשבוע, מוטב
למסור כמה מספטים בכל גליון מאשר דו"ח ארוך פעם בחודש.

ב. בעיות הקיבוץ: רצינו שהעתון יסקף את כל הבעיות של הקיבוץ.
שהוא יבטא בצורה כנה את הטאלות והבעיות אשר מעסיקות את החברים מדי פעם
יסנן בעיות שהן מעסיקות את הירט והן למעשה בעיות של החברה כולה. יהיה זה
לטובת העניין ולטובת התפתחות החברותית אם לא יסקע בירור על בעיה מסויימת
בחורי חרדים ובוויכוחים פרטיים אלא יגיע לבירור פומבי מעל דפי העתון
ולטיכום בשיחה. אפשר למנוע על ידי כך אי הבנות רבות ולהגיע ליתר הבנה
הדרית.

ג. הבנת הנושא לשיחת הקיבוץ: העלינו טאלות על קליטת עולים
על קבלת חברים, על הסיתוף, על אירגון חיינו וכי כדי להתוכח עליהן מעל דפי
העתון והביאם לידי טיכום בשיחה אחרי שהארנו אותם די הצורך בעתון. המסגרת
הגדולה אינה מאפשרת דיון כל כך רחב ויסודי בשיחה. יותר קל להתבטא בעתון,
כי זה מאפשר יתר שיקול דעת והבעת עמדה מבוטטת, ובסופו של דבר הוא מבטיח
פתרון חיובי ונכון יותר. לעת עתה טרם הצלחנו בכך, כי ההקדפות של אהוד
בטאלות הנ"ל נשארו לרוב ללא הד -- מצב שאינו טבעי בהחלט, כי על נושאים
כאלה מתנהלים ויכוחים בכל חפינות ולא מובן כלל וכלל מדוע אין החברים
מתבטאים בסודות מספר בעתון.

ד. עתון סינטטי: בכוונתנו להרחיב את העתון ולהגיע לעתון
סינטטי שיהיו בו מדורים שונים וקבועים: חינוך, ספרות אמנות, תרבות ועד
למדורים מקצועיים. כאן עלי להדגיש שהצלחת הדבר הזה תלוי באופן מיוחד
ביוזמתם ובהשתתפותם הפעילה של החברים, כי בעוד אשר רוב רובם של המדורים
הקיימים ב"ביתנו" נבעו מהחיים הטוטפיים של הקיבוץ, הרי כאן המדובר הוא
במדורים אשר אין הכרח חיוני בקיומם ומטרתם היא לגוון ולהעשיר את העתון.
לכן חשוב כאן במיוחד שמספר גדול של חברים יטה שכם ויתמיד.

אשר לטענת כמה חברים, שנחוצה ביקורת יותר קפדנית ואין לפרסם
כל מאמר -- דעתי היא, שבאותה המידה שהחבר רשאי בשיחת הקיבוץ להסמיע את
דעתו, ותהיה דעתו אשר תהיה, הרי אותה הזכות שמורה לכל חבר גם בעתון. אך מכון
שיחד עם זאת נצטרך לפרסם גם את הדעה המוסכמת של החברה בכל עניין ועניין.
ועוד דבר: איננו מוציאים את העתון כדי שנוכל להתפאר בהופעת
בטאון שנועי בקיבוץ ואיננו יכולים להשתפק בכך שהחברים שמחים לקבלו בלייל
טבת. על העתון למלא תפקיד מעשי מסויי, הוא צריך למלא את החסר ולהוסיף
בהרכבה שטחים, אם לא תלווה אותנו ההרגשה שהעתון...